

Pèl & Ploma

Estudi del natural, per JOSEP LLIMONA, escultor

Ayuntamiento de Madrid

LA POR (cafetera decorativa), per J. LLIMONA

El número extraordinari
ja està llest!!!

És el número 36 de la nostra col·lecció, porta la fetxa del 3 de Febrer i no més sortirà endarrerit de sis setmanes. D'aquí deu anys, quan els números atraçats costin un ull de la cara, ningú s'recordarà ni esbrinarà si ha sortit o no am retrac; lo únic que serà ben evident és que ha sortit avançat de deu anys, si s'mira la perfecció de la composició, del tiratge, dels clixés i dels dibuixos. D'aquí deu anys poques seran les cases que facin clixés com a Càn Thomas, i encara més escassos seran els pintors que sols o reunits presentin un número d'un aspecte tant artísticament seriós.

La nostra idea, al compondre aquest número, no era pas per fer bavarotes inútils, sinó, abans que res, demostrar com deuria ésser el nostre periòdic, si verdaderament l'afició a les arts plàstiques no fos purament teòrica. Nosaltres voldríem que tots els números fossin al menys com el que presentarem al públic fent-ne present als subscriptors; voldríem, ademés, que al nostre costat tots junts i sense directors-patums tressim endavant una revista d'Art que demostrés aquí i fóra d'aquí que, ademés de fotògrafs i de dibuixants amb documents, hi han pintors de bona voluntat que estimen el seu Art perquè respon a les seves aficions i que estan convençuts de que l'encaminar

L'ENERVAMENT (cafetera decorativa), per J. LLIMONA

el gust és feina d'ells i de quasi ningú més.

En Casas i jo, per més que comptem jo amb el gran talent del meu company i aquest amb la meua incançable toçuderia, no som pas prou per obtenir tots els nostres desitjos; ja havem lograt quelcom, més ens queda molt camí per córrer, que encara pensem recórrer-lo, poquet a poquet.

Molts s'han pres ja seriósament l'esforç que SERIOSAMENT havem fet, i ja és un resultat prou gran per donar-nos halé en una lluita tant ingrata.

Ara sols me resta donar les gràcies als amics que ns han ajudat en la confecció del número, demanant als pocs que no hi han pres part que ns dispensin i que s'preparin per als proxims. Ademés, declaro que si jo no he dibuixat ni escrit res és perquè faig els honors de la casa i m'he reservat el paper d'apuntador, per a l'que tinc grans i incançables aficions. Els nostres llegidors i miradors no hi han perdut res.

El número 36 se repartirà encara amb més calma que ls altres, per a que no s'rebregui... i perquè encara que volguessim no podríem anar depressa. Les matèries que conté s'enclouen en el següent

Sumari. — Gravats: *La Candelera*, per R. Casas (dibuix a dues tintes i or); capsalera del PEL & PLOMA, per R. Casas (dibuix a dues tintes); *L'última xula*, per R. Casas (dibuix *nada menos* que a quatre tintes que n'semblen cinc); *Els repatriats*, per R. Casas (croquis a dues

SANT JORDI. Cossa del bacul ofert al doctor Torres i Bages (davant) per J. LLIMONA

tintes); original pera l cartell dels concerts Gay, per R. Pichot (dibuix a dugues tintes); *Modes d'Hivern*, per R. Casas (croquis parisenc, fet a Barcelona); anuncis del *Fayans Català*, de l'Art Décoratif i den Romeu, per R. Casas, i fotografia de l'Establiment Thomas, on s'han fet els clixés i s'ha tirat el número que desitgem sigui de l'agrado del public, com ho és del nostre.

Text: *Tristor*, per J. Verdager, Pbre; *Cançó de breçol*, per Ignasi Iglesias; *L'Aucell*, per Enric de Fuentes; *L'Hivern*, lletra d'E. Marquina, musica d'E. Morera; *Cant del Retorn*, per Joan Maragall; *L'Ona*, per E. Guanyabéns; *Nit d'Hivern*, per Apeles Mestres; *Records d'un fret memorable*, per Pompeius Gerner; i *Agonia*, per J. Massó Torrents. Ademés hi han els anuncis de l'Avenç, *Fayans Català*, l'Art Décoratif, de París; la casa J. Thomas; *La Plume*, de París; *Catalonià*, i dels *Quatre Gats* den Pere Romeu.

Ja veuen els nostres subscriptors que si cada número fos així, al menys sen farien cinc dures a l'any.

SANT JORDI. Cossa del bacul ofert al doctor Torres i Bages (perfil) per J. LLIMONA

Joseph Llimona SCULPTEUR

Nous commençons aujourd'hui une série de petites notes en français, destinées à faire connaître à nos abonnés et lecteurs étrangers ainsi qu'à nos amis des revues les personnalités artistiques ou littéraires, dont nous publions les portraits dessinés par R. Casas.

Joseph Llimona appartient à un groupe de jeunes artistes réunis surtout par leur affinité de croyance. Le Cercle artistique de Saint-Luc (*Circol artistic de Sant Luc*) a été fondé et soutenu par l'effort des deux frères Llimona. Joseph Llimona est surtout un sculpteur exprimant à merveille les nuances de sentiment les plus délicates. Depuis quelque temps, il a produit des objets d'art appliqué, dont nous donnons aujourd'hui quelques spécimens de choix. La crosse épiscopale à l'image de Saint-Georges exprime à merveille tout l'art du jeune sculpteur, tout en faisant montre de sa fantaisie dans la cafetière *La peur* et la petite tasse *L'énervement*.

Les œuvres les plus connues de Llimona sont *Les communiantes*, un *Crucifix* monumental pour *Montserrat*, montagne fameuse qui n'est autre que le Monsalvat de Wagner. Il se fit connaître du gros public avec la statue du comte de Barcelone Berenguer le vieux, et avec plusieurs monuments funèbres de forte saveur artistique, qui sont le meilleur ornement du nouveau cimetière de Barcelone.

Cet artiste, si profondément épris de son art et que nous rangeons tout à fait en vedette parmi les sculpteurs de notre pays, ne pourra avoir la part de renommée qu'on n'aurait pas manqué de lui accorder à Paris pendant l'Exposition, grâce au manque de place qu'on a savamment manié en mettant à l'écart nos meilleurs artistes ou leurs œuvres maitresses.

Estudi del natural, per J. LLIMONA

Una comedia de Cyrano de Bergerac

L'Universitat d'Harvard ha fundat a Boston un circol de literatura francesa que ha prosperat rapidament. En pocs anys ha organitzat les conferencies den Brunetiere, Doumic, Eduard Rod i d'altres, essent l'orador actualment alli l'escriptor francès Henry de Régnier.

Durant l'epoca d'aquestes conferencies, els estudiants d'Harvard, secundats per alguns aficionats de Boston, representen algunes obres franceses tant classiques com modernes, havent-ne donat a conèixer més d'una dotzena.

L'espectacle d'enguany és el *Pédant joué*, del poeta popularisat per en Rostand, presentat amb una propietat de trajos i decoracions de la que fan grans elogis els periodics de la cultissima ciutat del Massachusetts. Així mateix elogien, am raó, les grans dificultats que han tingut de vèncer els actors pera dominar a la perfecció una llengua estrangera tant difícil com és el francès ben parlat.

A Barcelona, malgrat la gran alimentació de literatura francesa i la freqüència de les relacions amb el veí país, seria impossible donar un espectacle de tant refinada i païda cultura.

El número proxím

Continuará un magnífic dibuix den Casas reproduint la jove imatge den Marquina, qui n'ha escrit el text.

NOTA.—Els clixés del present número han sigut fets per la casa J. TOMAS, 375, carrer de Mallorca.

Els objectes d'art den Josep Llimona

Els artesans de la Bellesa han produït mil objectes d'art d'ús quasi domèstic en aquells afortunats països on l'afició a les arts no és, com aquí, una vana paraula. L'art de l'objecte petit, del *trastet d'art*, que no altra cosa vol dir la paraula *bibelot*, requereix un gust absolut en el que l'crea; se pot pintar regularment i no manejar l'esboçador, així com se poden fer gerros de terrissa i panteons d'arxiburgès sense poder encaixar una figura amb el carbonet als dits. Pera fer trastets d'art, ademés de tot això, s'ha de tenir el cap ben amoblat d'idees; pera un cervell que tingui la desgracia d'esser solament una mena de doble fondo del barret, una cafetera serà sempre unicament una *cafetera*, d'aquelles rodones com abans s'estilaven, o coniques, com les d'ara. Demaneu a un infeliç així si vol una *cafetera artística*: si entén que vol dir això, us dirà probablement que tant se li endona, i si ja que no té cap, té modos, us pot assegurar que una *cafetera* no és un objecte artístic. Doncs l'home del barret am doble fons, us dirà una ximpleria, com ja era de témer. Una *cafetera* pot esser artística, i la prova és que n Josep Llimona n'ha fet una digna d'esser posada entre l més artístic *bibelot* dels que publiquen les *afortunades* revistes estrangeres.

No cal explicar res: l'idea és *maeterlinckiana*, però d'un *maeterlinckianisme* plastic i, per tant, clar.

L'enervament, de la taceta de cafè, és més somniador, com a fill d'un verdader aimador del brevatge tropical. Jo, si fos ric de diners, més m'estimaria un joc de cafè així que cap d'aquells cossis de plata *allaunerada* que gasten els pobres mil·lionaris que són barrets de doble fons.

La *crossa* pera l bacul del doctor Torres i Bages, bisbe de l'artística regió ausetana, és una gran obra d'art. Quan la varem veure amb en Casas, varem tenir l'alegria més gran que ns ha produït l'esculptura catalana, perquè si bé havíem ja vist moltes obres mestres aquí i febles a fóra, poques n'havíem pogut admirar que fossin serenament elogiables aquí i fóra d'aquí. Aquest Sant Jordi és tot lo que deu esser: ben concebut, dibuixat am misteriosa grandiositat que enlaira l cap del Sant cap a les regions on sel suposa; modelat sobriament i foradant d'un tret de llança l dragó llegendari, convertit senzillament en un paorós llargandaix geganti. Fixeu-se am l'idea de veure un lluer de quaranta pams, i la sola suposició ja esgarrija. Per això l'objecte d'art és modern, sense tenir res del pobre modernisme baratet que mastega l nostre public.

Josep Llimona

ESCUPTOR

En Josep Llimona, en Pep, com li diem els amics, sempre ha tingut aficions artístiques. Quan anavem al col·legi de *Don Cándido*, no podia despuntar pel seu art, perquè l'esculptura no pot fer-se d'amagat com els ninots; però ja mostrava ls seus instints amb el seu criteri de xicot en pintura i musica; sobre tot aquesta branca artística era l seu fort.

Vos citaré un fet pera demostrar-ho:

Un dia, esperant l'entrada a classe, ens entreteníem a la porta am més ganes de fer durar l'espera que d'anar a les llistes de *malos* que ja tenien els nostres noms indeleblement escrits. Arrimats a la paret del portal, pensavem quina n fariem pera distreure-ns de l'adormidora classe, quan va passar un italià amb una harpa a coll-bé. L'esculptor del pervindre s va sentir inspirat i proposà al pobre music que li deixés tocar l'harmoniós trastot, petició a la que accedí l paisà den Rossini, mitjantsant l'entrega d'una magnífica borla que l meu company lluïa en la gorra de *moro* que allavors s'estilava.

Pera l'esculptura, ses disposicions foren més evidents i ràpides: a disset anys ja va guanyar la pensió Fortuny que encara donava l'Ajuntament, anant a Italia, on l'acompanyà son germà Joan, que en aquells temps encara tirava per arquitecte.

A la tornada s féu un nom rapidament, posant-se en primer lloc amb el seu *Berenguer* del Saló de Sant Joan. Parlant d'aquella estatua, ne féu l'Ixart una crítica que pot contar-se entre les millors aquí on van tant escasses. Per aquella epoca prengué part en el concurs pera l'estatua den Prim, obtenint els primers sufragis de l'opinió i dels artistes, essent postergat, pera desgracia de la ciutat de Reus i per causes completament inexplicables i anti-artístiques.

Am son germà ha sigut l'ànima del *Círcol artístic de Sant Lluc*, del que actualment n'és president. Allí ha exposat sovint dibuixos i escultures dignes del nom que ha mantingut engrandint-lo. Entre les seves obres més conegudes s'hi compten el Crucifix del Rosari monumental de Montserrat, una estatua eqüestre de Ramon Berenguer *el Gran*; un deliciós patge florentí, encara ple dels bons records de son viatge a Italia; alguns dels relleus del monument de Colón; diferents enterraments sumptuosos del nou cementiri, molts petits objectes d'art pera l'orfebreria, i les deliciosos mitges figures de la *Primera comunió*, quina obra mestra continúa tranquil·lament al taller de l'artista esperant l'arribada d'un aficionat a l'alçada del immerescut renom que té Barcelona en materia d'art.

